

**UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI”
CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI
STUDII DE SECURITATE**

**DIMENSIUNEA MARITIMĂ A MIGRAȚIEI
IREGULARE. DE LA CRIZĂ LA SOLUȚII**

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**Conducător de doctorat:
Prof. univ. dr. HORGA IOAN**

**Student-doctorand:
DRUGAȘ DANIELA FLORICA**

2019

Introducere

Argumentare și introducere în problematica lucrării-fenomenul migrației maritime iregulare și tendințele actuale în migrația internațională

Obiectivele cercetării și motivația alegerii temei

Scopul și ipotezele cercetării, situația actuală și deziderate

Limitele cercetării.

Metodologia lucrării

Structura lucrării.

-Binomul migrație-securitate in relatiile internaționale și teoria securitizării

-Factorii push și pull ai migrației pe mare

-Rețelele de traficanti-factori favorizanți ai migrației pe mare

-Dimensiunea maritimă a migrației iregulare

-Gestionarea migrației în Marea Mediterană

-Rolul Frontex în gestionarea migrației iregulare.Crearea European Border Coast

Agency

-Răspunsul UE și al UNHCR la criză

-Soluția propusă de economiștii Auriol și Mesnard

Concluzii și utilitatea cercetării

Cuprins

1	<u>Introducere</u>	Error! Bookmark not defined.
1.1	<u>Fenomenul migrației iregulare</u>	Error! Bookmark not defined.
1.2	<u>Tendințele actuale în migrația internațională</u>	5
1.3	<u>Dimensiunea maritimă a migrației iregulare</u>	6
1.4	<u>Legislația maritimă internațională</u>	Error! Bookmark not defined.
1.5	<u>Ipotezele cercetării</u>	Error! Bookmark not defined.
1.6	<u>Metodologia</u>	Error! Bookmark not defined.
2	<u>Legătura dintre migrație și securitate</u>	10
2.1	<u>Binomul migrație-securitate în relațiile internaționale</u>	10
2.1.1	<u>Studii despre migrație</u>	Error! Bookmark not defined.
2.1.2	<u>Reconceptualizarea securității</u>	Error! Bookmark not defined.
2.1.3	<u>Abordări critice la adresa securității</u>	Error! Bookmark not defined.
2.1.4	<u>Securitatea umană – o abordare a securității centrată pe persoană</u>	Error!
	Bookmark not defined.	
2.2	<u>Teoria securitizării</u>	Error! Bookmark not defined.

2.3	<u>Migrația ca problemă de securitate</u>	Error! Bookmark not defined.
2.3.1	<u>Securitizarea migrației</u>	Error! Bookmark not defined.
2.3.2	<u>Migrația iregulară și securitatea umană</u>	Error! Bookmark not defined.
3	<u>Factorii push și pull ai migrației pe mare</u>	15
4	<u>Rețelele de traficanti- factor favorizant al migrației maritime iregulare</u>	16
5	<u>Dimensiunea maritimă a migrației</u>	18
5.1	<u>Marea Mediterană</u>	Error! Bookmark not defined.
5.2	<u>Caracterizarea Mediteranei</u>	Error! Bookmark not defined.
5.2.1	<u>Geopolitica Mediteranei</u>	Error! Bookmark not defined.
5.2.2	<u>Caracteristici economice, politice și de mediu</u> ...	Error! Bookmark not defined.
5.2.3	<u>Sistemul migrator și spații în Mediterana</u>	Error! Bookmark not defined.
5.2.4	<u>Spații migratorii intracontinentale</u>	Error! Bookmark not defined.
5.3	<u>Fluxurile migratorii în Bazinul Mării Mediterane</u>	Error! Bookmark not defined.
5.3.1	<u>Migrația sud-sud</u>	Error! Bookmark not defined.
5.3.2	<u>Migrația sud-nord</u>	Error! Bookmark not defined.
5.3.3	<u>Rutele migratorii pentru migrația iregulară mixtă</u>	Error! Bookmark not defined.
6	<u>Gestionarea migrației în Marea Mediterană</u>	20
6.1	<u>Cooperarea internațională în Marea Mediterană</u>	Error! Bookmark not defined.
6.2	<u>Acțiuni de urgență</u>	Error! Bookmark not defined.
7	<u>Rolul Frontex. Lumini și umbre</u>	22
7.1	<u>Răspunsul UE la criză</u>	26
7.1.1	<u>Dimensiunea externă a răspunsului Uniunii Europene- Acordul UE-Turcia</u> Error! Bookmark not defined.	
7.1.2	<u>Dimensiunea internă și externă a răspunsului- țări de origine sigure</u>	Error! Bookmark not defined.
7.1.3	<u>Dimensiunea externă a răspunsului- Fondurile fiduciare</u>	Error! Bookmark not defined.

7.2	<u>Răspunsul UNHCR la criza migrației pe mare</u>	Error! Bookmark not defined.
7.3	<u>Soluția propusă de economiștii Auriol și Mesnard</u>	Error! Bookmark not defined.
8	<u>Concluzii</u>	26
9	<u>BIBLIOGRAFIE</u>	Error! Bookmark not defined.

REZUMAT

Cuvinte cheie: migrație iregulară, dimensiunea maritimă, securitizarea migrației, Școala de la Aberystwyth, Școala de la Copenhaga, Școala de la Paris, factorii push și pull ai migrației maritime, fluxurii migratorii, Marea Mediterană, gestionarea migrației, rolul Frontex și al Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, răspunsul Uniunii Europene și al UNHCR la criză, soluții la criza migrației maritime irregulare

De-a lungul istoriei, mișcările migratorii au avut o influență pozitivă asupra dezvoltării societății, contribuind la creșterea economiei, dând posibilitatea a sute de milioane de oameni de a-și urma cursul vieții și a se dezvolta și de a fi protejați împotriva persecuțiilor. Există totuși un fenomen de îngrijorare maximă vizavi de aceste fluxuri migratorii care au cuprins Uniunea Europeană în ultima perioadă. Ne aflăm într-un moment în care suntem presați să răspundem fenomenului migrației irregulare din punct de vedere uman, financiar, diplomatic, tehnologic, operațional etc.

Pentru a realiza acest lucru este important să analizăm fluxurile migratorii irregulare într-un context mai larg, al altor fenomene transnaționale și al altor forțe globale care sunt actori care modifică și cresc fluxurile migratorii. Înțelegând mai bine procesul migrației irregulare, putem anticipa consecințele unor politici și formula răspunsuri eficiente multidimensionale care pot duce la îmbunătățirea situației migranților, gestionării frontierelor și vom putea asista țările care adăpostesc un număr mare de migranți care au nevoie de protecție și putem pune la dispoziție oportunități în locațiile-cheie.

Primul capitol evidențiază tendințele actuale în migrația internațională. Astfel, în 2018, aproape fiecare țară din lume a fost afectată de fenomenul migrației, fie ca țară de origine, tranzit sau destinație. Castles și Miller, în cartea lor *The Age of Migration* revăzută în 2014 împreună cu De Haas au identificat un set de tendințe internaționale privind migrația internațională. Pe baza acestui studiu și luând în considerare ultimele rezultate ale Raportului Națiunilor Unite asupra Migrației (2016), am rezumat cele mai importante tendințe în migrația internațională de astăzi după cum urmează:

1. Globalizarea migrației- un număr mai mare de țări sunt din ce în ce mai afectate de diferite fluxuri migratorii în același timp
2. Accelerarea migrației- în ultimele decade s-a manifestat o creștere rapidă în migrația internațională
3. Importanța în creștere a migrațiilor Sud-Sud-creșterea migrațiilor sud-sud este evidentă, acestea fiind acum la fel de obișnuite ca și fluxurile sud-nord

4. Concentrarea migranților în câteva țări- 67% din totalul migranților internaționali locuiesc în doar 20 de țări, chiar dacă multe țări sunt afectate de migrație într-un fel sau altul
5. Diferențierea migrației- multe țări au mai mult decât un tip de migrație în același timp- migrația forței de muncă, refugiați sau alții
6. Numărul în creștere de refugiați, răspândiți mai ales în zonele în curs de dezvoltare-în 2014 refugiații reprezentau 8% din totalul migranților din lume, estimat la 19. 5 milioane
7. Politizarea în creștere a migrației- din ce în ce mai multe politici naționale, securitatea națională și relații bilaterale și regionale sunt afectate de migrația internațională¹

De Haas argumenta că relația dintre dezvoltare, creștere economică și migrație este una fundamental nonlineară astfel încât, de exemplu, absența unor drepturi și libertăți alimentează aspirațiile migranților, aceeași lipsă a drepturilor și libertăților poate simultan să descrească capacitățile persoanelor de a migra.²

Ceea ce face ca astăzi fluxurile migratorii să aibă o alta dinamică este, printre alți factori, și explozia mass-media care ca face ca potențialii migranți, refugiați sau solicitanți de azil să aibă informații precise asupra locului unde doresc să se afle, modalităților de transport, intermediarilor dar, în același timp face mai ușoară și sarcina traficantilor care pot beneficia de publicitate instantă prin intermediul rețelelor de socializare(Facebook, Twitter etc).

În ce privește dimensiunea maritimă a migrației iregulare, remarcăm faptul că Europa este caracterizată printr-o geografie maritimă unică, având multe insule și peninsule inconjurate de câteva mări. Din 28 de state membre ale Uniunii Europene, 23 sunt state de coastă și peste 200 de milioane de cetățeni trăiesc lângă coastă, începând de la Atlanticul de Nord-Est până la Marea Baltică, Marea Mediterană și Marea Neagră.

Aceste state europene de coastă sunt responsabile pentru o coastă de mai mult de 90 000 km în lungime, granița a două oceane și a patru mări. Economia europeană depinde extrem de mult de fluxul maritim de marfă și pasageri, puterea Uniunii Europene fiind adânc legată de mare.

¹ S.Castles; H. De Haas; M.J. Miller ,*The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*(ediția a cincea), New York, Palgrave Macmillan, 2014, p.6

² H.De Haas, "The determinants of International migration: conceptualising policy, origin and destination effects," Working Paper, Oxford, International Migration Institute, 2011,p.19
<https://www.imi.ox.ac.uk/publications/wp-32-11>, accesat la 18.09.2017

Securitatea maritimă este prin urmare una dintre cele mai importante dimensiuni ale securității lumii. Protejarea rutelor maritime ale lumii și a liniilor de comunicație este o dimensiune esențială a securității UE.

Comparativ cu domeniul aerian și terestru, domeniul maritim are relativ puține bariere de acces, fiind mai expus unui spectru larg de amenințări. Observăm că toate formele de migrație iregulară implică provocări și dificultăți considerabile, trecerea pe uscat a frontierelor implică un nivel mai redus de organizare și suport logistic, în comparație cu migrația maritimă. În primul rând, migrația maritimă implică de obicei grupuri de persoane mai degrabă decât indivizi și, prin urmare, necesită cel puțin un nivel minim de organizare. În al doilea rând, este necesară o infrastructură-sub forma unei ambarcațiuni- implicând logistică și costuri. Trecerea frontierei pe uscat, pe de altă parte, poate fi făcută de indivizi și nu necesită același nivel de infrastructură și suport organizațional.

Este posibil ca, datorită faptului că migrația pe cale aeriană este mai controlată aceasta să aibă un impact asupra migrației pe uscat și pe cale maritimă. Fără îndoială că migrația pe uscat și maritimă continuă să fie văzute ca alternative viabile pentru migranți, agenți și traficanți. De asemenea, așa cum am aratat mai sus este posibil ca, deoarece este necesar un anumit nivel de organizare pentru a sprijini migrația maritimă, acesta poate acționa și ca un factor constrictiv, dar poate și încuraja expansiunea unor actori (e.g. organizatori, traficanți și oficiali corupți).

Mai remarcăm, de asemenea, că frontierele maritime au o anumite caracteristici-nu există o linie de demarcație clară, ele reprezintă o zonă difuză, vagă, dificil de gestionat.

Migrația iregulară maritimă implică o scală largă de norme internaționale și convenții referitoare la drepturile omului, legile mărilor și ale oceanelor, operațiunile de găsim și salvare și infracționalitatea asociată traficului de migranți. Dată fiind vizibilitatea și atenția acordată migrației iregulare pe mare, nevoia de a demonstra controlul statului asupra granițelor maritime este extrem de sensibilă. Confuzia și lipsa unor acorduri în ce privește granițele teritoriale maritime și responsabilitatea statului vizavi de operațiunile de căutare și salvare sunt dificil de rezolvat, și asta duce la împiedicarea cooperării internaționale pentru a proteja viața pe mare, din considerații fundamentale umanitare. Natura transnațională a migrației maritime iregulare necesită cooperarea guvern- guvern, forumuri multilaterale, ca și procese consultative regionale- modalități de a înțelege și a colabora prin puncte de convergență și divergență, sprijinind cooperarea bilaterală.

În ce privește obiectivele și ipotezele cercetării, lucrarea își propune să descopere care sunt soluțiile în ce privește dimensiunea maritimă a migrației iregulare. În acest scop vom vedea care este legătura dintre migrație și securitate, care sunt factorii push și pull ai migrației pe mare, cum este văzut acest fenomen din perspectiva afacerii ilegale, care este răspunsul instituțional la criza migrației pe mare pentru a ajunge la soluțiile care se impun.

Metodologia utilizată este cea a colectării datelor și a analizei și interpretării acestora. Lucrarea își propune să analizeze teoriile ale migrației, documente privind politica Uniunii Europene ca răspuns la migrația maritimă iregulară, documente ale Națiunilor Unite și ale unor ONG-uri, dar și articole relevante din mass-media. Deoarece numărul materialelor relevante este enorm, am încercat să mă concentrez pe cele mai recente și mai relevante documente. Acestea includ documente publicate de Frontex, lucrări de cercetare în ce privește migrația maritimă iregulară, factorii push și pull ai acesteia și rapoarte ale ONG-urilor care-i privesc pe migranți și drepturile lor.

Deoarece este o analiza a literaturii de specialitate, abordarea metodologică a acestei teze este calitativă și interpretativă.

Selectarea literaturii de specialitate a fost făcută în mod sistematic, utilizând următoarele cuvinte-cheie: migrație maritimă iregulară, rețele de traficanți de migranți și rețele de traficanți de persoane, Frontex, reacția Uniunii Europene față de migrația iregulară pe canalele de căutare online Google și Google Scholar și în biblioteca Colegiului European din Bruges, Belgia.

Am studiat, de asemeni, interviuri realizate de diferiți autori cu diverși oficiali Frontex sau ai altor organizații având scopul de a afla de la oficialități din diferite organizații internaționale poziția organizației respective în ce privește migrația pe mare, opinia lor în ce privește instrumentele legale care se aplică în anumite situații generate de migrația maritimă iregulară și măsurile luate pentru soluționarea acestei crize. Răspunsurile la interviuri ne oferă perspectiva a diferite organizații care se ocupa cu migrația, oferind o privire de ansamblu asupra a ceea ce este migrația și cum funcționează aceasta.

Informațiile în ce privește migrația iregulară în Uniunea Europeană, fie pe uscat, pe mare sau pe cale aeriană au fost colectate de Frontex.

În ce privește limitele cercetării, de-a lungul acestei lucrări, însuși termenul de imigrant colocă dificultăți serioase. În primul rând, conceptul de imigrant diferă de la țară la țară, cu o

anumită frecvență conceptul fiind identificat cu imaginea contrară a ”cetățeanului bun”. Din aceasta imagine , construită de *managerii neliniștii* se naște ideea imigrantului ca amenințare.

Încercând să definim conceptul de imigrant constatăm că definițiile naționale ale imigrantului diferă față de definiția internațională propusă de Națiunile Unite , pe care o vom adopta de-a lungul acestei lucrări:”international migrant (...)as any person who changes his or her country of usual residence (...).Temporary travel abroad for purposes of recreation , holiday, business, medical treatment or religious pilgrimage does not entail a change in the country of usual residence.”

Acest concept implică o mișcare transnațională , în cadrul căreia se înregistrează trecerea unei frontiere internaționale.

Termenul ”iregular” deși problematic din punct de vedere conceptual, este preferabil termenului utilizat în mod comun (care e utilizat în legislația europeană și în documentele sale politice)-”ilegal”.Principalele critici aduse utilizării termenului ilegal sunt(a) conceptul în sine are o conotație negativă , prin asocierea cu infracționalitatea , deoarece un imigrant iregular nu e neapărat un infractor(b)definirea cuiva ca ”ilegal”poate nega umanitatea propriei persoane(c) includerea solicitanților de azil și a refugiaților în această categorie poate pune în risc procesul său de azil sau refugiu.

De asemeni, este important să facem distincția între refugiați și solicitanți de azil cărora li se aplică Convenția de la Geneva din 1951. Protocolul respectiv , care definește condițiile pentru a fi considerat refugiat..În acest caz , adoptăm conceptul general al OIM referitor la refugiați și solicitanți de azil:”Persons seeking to be admitted into a country as refugees and awaiting decision on their application for refugee status under relevant international and national instruments. In case of negative decision, they must leave the country and may be expelled, as may any alien in an irregular situation , unless permission to stay is provided on humanitarian or other related grounds.”

Datele puse la dispoziție de Frontex consideră imigranții detectați traversând ilegal o frontieră, ceea ce poate să însemne una sau mai multe tentative de intrare din partea aceleiași persoane.Pe lângă aceasta, cei care nu a fost detectați, dar care au intrat nu au fost contabilizați. Statisticile oficiale contabilizează succesul în detecție și control.Astfel, detecțiile intrărilor reflectă intensitatea operațiunilor de control migratoriu la frontieră și eficiența strategiilor de gestiune a frontierei.Chiar dacă este un indicator problematic , este

unicul care ne permite evaluarea într-o anumită măsură a intensității fluxurilor , la fel ca și eficiența mijloacelor adoptate de gestionare a frontierelor.

O altă limitare a acestei lucrări fi faptul că am analizat în speță anii 2010- 2017 , datele de ultimă oră nefiind încă disponibile la data predării lucrării.

Capitolul II analizează în principal legătura dintre migrație și securitate.Într-o lume post-homogenică, atenția se îndreaptă pe amenințările trans-naționale cum ar fi terorismul, traficul de droguri și traficul de migranți și de persoane printre altele. Cu cât este mai mare numărul vulnerabilităților cu atât este mai mare sentimentul insecurității. Prin urmare, securitatea a devenit un imperativ în societatea de astăzi.

Reconceptualizarea securității necesită recunoașterea prezenței străinilor, a altora ca element al societăților moderne iar migrația presupune diferite provocări, cum ar fi cele legate de integrarea comunităților de migranți .

În ce privește binomul migrație-securitate în relațiile internaționale, Papademetriou arată că ”sistemul de migrație internațional unifică țări de origine, destinație și tranzit printr-un set de conexiuni din ce în ce mai complex”³. Prin urmare, migrația internațională este un fenomen destul de complex care implică un individ și un grup, țări de origine, tranzit și destinație într-o complexitate de interacțiuni, ca și diferite dimensiuni de analiză (economică, politică, socială și culturală, între altele).

Astfel, studiile despre migrație includ două arii de cercetare:”(...) prima a determinantilor, proceselor și tiparelor migrației și a doua , cercetări asupra modalităților în care migranții sunt încorporați în societățile receptoare”⁴.

După Castles și Miller, esența abordării sistemelor migratorii este ”că orice mișcare migratorie trebuie văzută ca rezultattul interacțiunii structurilor macro- și micro-. Macro-structurile se referă la factori instituționali la scară largă, în timp ce micro-structurile cuprind rețelele, practicile și credințele migranților înșiși.”⁵

Zolberg ⁶și Weiner⁷ au evidențiat interacțiunea dintre mișcările migratorii și Relațiile Internaționale. Analiza migrației internaționale prin prisma Relațiilor Internaționale oferă un

³ Ibidem p xvii

⁴ S.Castles;M.J.Miller, *op.cit*,p. 20

⁵ *Ibidem*, p 28

⁶ A.R.Zolberg, ”The Next Waves:Migration Theory for a Changing World”, *International Migration Review*, 23,1989, p. 429

nou focus dimensiunii politice, internaționale și transnaționale a acestui fenomen. Brandao arată care sunt cele două abordări în studiile migrației în Relațiile Internaționale: o abordare centrată pe stat (impactul statului asupra fenomenului migrației) și o abordare transnațională(impactul mișcărilor transnaționale într-o constelație organizată de state)⁸.

Definiția securității în Relațiile Internaționale este o problemă contestată.

Walt argumentează că studiile de securitate, și prin extensie, securitatea însăși reprezintă ”studiul amenințării, utilizării și controlului forțelor militare”⁹. Barry Buzan susține că ”în cazul securității, discuția este în legătură cu căutarea libertății față de amenințare. Când această discuție are loc în contextul sistemului internațional, securitatea este în legătură cu abilitatea statelor și societăților de a-și menține identitatea independentă și integritatea funcțională.”¹⁰

Astfel, securitatea este percepută ca fiind capacitatea statelor și societăților de a-și păstra propria independență și integritate.

Charillon consideră că europenii au reinventat conceptul de securitate și că acesta a fost extins la parteneri inter-regionali, cuprinzând dimensiuni diversificate cum ar fi controlul migrației, cooperarea militară, culturală și comercială, printre altele. Totuși, există o varietate de teorii și definiții, cu priorități și sensibilități diferite, care pot fi traduse în agende divergente.¹¹

Rodrigues afirma: ”conceptul de securitate include spații, actori și instituții cu nivele variate de autonomie și putere. Acestea mențin relații nu întotdeauna facile cu statul și nu sunt întotdeauna ușor de menținut, în ciuda recunoașterii competenței forțelor de securitate de a asigura nevoile societății civile și a o proteja de infraționalitate și dezordine internă și

⁷ M. Weiner, ” Security, stability, and International Migration” în *International Security*, 17, 1992, p. 125

⁸ A.P.Brandao, *op cit*, p.135

⁹ S.M. Walt, ”The Renaissance of Security Studies” în *International Studies Quarterly*, 35, 1991, p. 213-214

¹⁰ B.Buzan, *People, states and fear: An agenda for international security studies in the post-cold war era* (ediția a doua), New York, London, Harvester Wheatsheaf, 2011, p.18-19

¹¹ F.Charillon, ”O Significado da Seguranca na Europa: A UE da PESC ao Colapso da Politica Externa”, în *Nacao e Defesa* seria doua, 2001, p.105,

http://comum.rcaap.pt/bitstream/123456789/1427/1/NeD099_FredericCharillon.pdf

externă”.¹² Ayoob contestă acest lucru, ceea ce ei numesc ”lărgire nediscriminată” care ”face conceptul atât de elastic încât devine un instrument de analiză inutil”¹³.

În ciuda lipsei de consens în ce privește definiția securității, în cadrul acestei reconceptualizări a securității putem concepe migrația ca o amenințare (potențială) la adresa securității. Trecând de la abordarea centrată pe stat a securității, avem noi unități de analiză a societății sau chiar a individului.

În centrul chestiunilor de securitate se află dialectica libertate-securitate. Jeff Huysmans consideră că ”prea multă libertate duce la insecuritate în creștere, în timp ce prea multă securitate reduce libertatea”¹⁴.

Pentru a menține pacea și libertatea măsurile de securitate trebuie întărite. Concepte cum ar fi securitatea, libertatea și justiția sunt gândite din ce în ce mai mult focusându-ne pe cetățean în cadrul unui cadru de securitate avansat¹⁵.

Abordările critice la adresa securității și a studiilor de securitate au apărut în ultima parte a anilor 1980 și s-au dezvoltat după Războiul Rece. În Europa, aceste abordări sunt asociate cu trei școli: Școala de la Aberystwyth, Școala de la Copenhaga și Școala de la Paris. Primele două au apărut întâi și au rădăcini adânci în teoria politică, ca și în dezbaterile din Relațiile Internaționale și re poziționarea lor în relație cu cercetările despre pace și studiile strategice. Școala de la Paris are o tradiție diferită deoarece își are rădăcinile nu în relațiile internaționale, ci în teoria politică și sociologia migrației în Europa.

Aceste distincții sunt percepute în modalitatea de focusare a fiecărei școli. În acest sens, atât Aberystwyth cât și Copenhaga, se focusează pe securitatea internațională și școala de la Paris pe cea internă. Chiar dacă ne vom concentra pe aceste grupuri de cercetare, în special școala de la Copenhaga și Paris, studiile de cercetare a securității europene nu pot fi reduse la aceste trei grupuri de cercetare. Au apărut școli alternative cu abordări diferite cu focusări diferite(cum ar fi feminismul și post-modernismul radical).

¹² T.Rodrigues, Dinamicas migratorias e riscos de segurança em Portugal Lisboa: Instituto de Defesa Nacional, P119-120, http://www.idn.gov.pt/publicacoes/cadernos/idncaderno_2.pdf

¹³ M.Ayoob.”Defining Security : A Subaltern Realist Perspective” în K.Krause; M.C. Williams(editori) *Critical Security Studies: Concepts and Cases*, London,UCL Press Limited, 1997, p. 121

¹⁴ J.Huysmans, *The Politics of insecurity: Fear, migration and asylum in the EU.The New International Relations Series*, Oxon, New York,Routledge, 2006, p.17

¹⁴ T.Rodrigues,Dinamicas migratorias e riscos de segurança:A velha Europa.Relacoes Internacionais,p.114

<http://scielo.oces.metes.pt/pdf/ri/n26/n26a10.pdf>

¹⁵*Ibidem*

Orice chestiune care este tratată la un nivel înalt, deseori statal, este considerată politizare. Când acel subiect este privit ca urgent conduce la securitizare. Securitizarea, mai mult decât o versiune extremă a politizării merge mai în adâncime decât aceasta, odată ce un tratament special este acordat subiectului. Astfel, putem vorbi despre securitizare doar când există o amenințare existențială îndreptățită care recunoaște încălcarea regulilor pentru a executa acțiuni de urgență.¹⁶

Astfel, după Weaver, principalele elemente ale securitizării sunt:

- obiectul de referință:-ceea ce este amenințat
- actorul securitizator: cel care susține că obiectul de referință este amenințat
- publicul- cei care trebuie convinși în legătură cu mișcarea securitizatoare
- actori funcționali- actori care influențează dinamica sectorului¹⁷

Când este migrația o amenințare la adresa securității și stabilității? Având în minte diferența între amenințările reale și existențiale, am rezumat categoria situațiilor în care migrații (incluzând refugiații) pot fi percepuți ca amenințare:

- (1) Ca amenințarea a relației între țara de origine și țara de destinație (în mod special când se opun regimului din țara de origine
- (2) Ca amenințare politică sau risc la adresa securității țării de destinație
- (3) Ca amenințare la adresa culturii/identității dominante
- (4) Ca problemă socială și economică pentru țara gazdă
- (5) Ca instrumente de amenințare împotriva țării de origine
- (6) Ca o amenințare la adresa securității umane

Nichiporuk consideră că migrații ar putea împovăra infrastructurile naționale ale statului gazdă și influxurile semnificative de refugiați sau migrați ar putea schimba rapid compoziția etnică a ariei afectate¹⁸.

¹⁶ Buzan, B. et al., *op.cit.*, p.24-25

¹⁷ O. Weaver, "Securitisation: Taking stock of a research programme" în *Security Studies*, 2003, p.11-12

¹⁸ B. Nichiporuk, *The security Dynamics of Demographic Factors*, Washington, DCRand, 2004

Weinar și Russel văd migrații ca oponenți ai regimului în țara de origine, ca risc potențial pentru țara gazdă, ca amenințare la adresa identității culturale, ca o povară socială și economică.¹⁹

Guild vede migrația ca o amenințare la coeziunea socială și la dreptul comunităților de determina apartenența ca membru, migrația forțată ca o amenințare la adresa securității umane, migrația ilegală percepută ca o amenințare la securitatea țării gazdă, migrații economici ca amenințare a pieței muncii și a sistemelor de ajutor social, migrația ilegală și forțată ca o amenințare a securității umane a migraților²⁰.

Kicinger afirmă că stabilitatea socială ar putea fi în situație de risc când influxul de migrați este combinat cu creșterea xenofobiei și lipsa integrării. Migrația internațională poate influența securitatea demografică (rate mari ale migrației pot adânci procesul de scădere și îmbătrânire a populației, mai ales în țările Europei Centrale și de Est), migrația internațională poate fi un risc la adresa identității culturale, migrația internațională poate fi o amenințare la adresa sistemului de securitatea socială și a filozofiei sistemelor de ajutor social, migrația internațională poate fi un risc la adresa securității interne²¹.

În ce privește migrația iregulară și securitatea umană, așa cum evidențiază Duvell "(...) migrația iregulară nu este un fenomen social independent, dar există în relație cu politicile de stat și este o construcție socială, politică și legală. În acest sens, există două căi spre iregularitate: prin intrarea ilegală și clandestină sau prin intrarea legală și depășirea ulterioară a perioadei de ședere"²²

Migrațiile iregulare sunt deseori asociate cu traficul de ființe umane. Trebuie făcută distincția între traficul de ființe umane și traficul de migrați, două concepte similare, utilizate deseori fără discriminare, dar care reprezintă realități diferite. Protocolul Națiunilor Unite pentru prevenirea, interzicerea și pedepsirea traficului de persoane (Națiunile Unite, 2000, art. 30 a) definește traficul de migrați ca "intermedierea, pentru a obține, direct sau

¹⁹M. Weiner, S. Russell, *Demography and national security*, New York, Oxford, Berghahn Books, 2001

²⁰E. Guild, *Security and Migration in the 21st Century*, Cambridge and Malden, Polity Press, 2009

²¹A. Kicinger, "International Migration as a non-traditional Security Threat and the EU Responses to this Phenomenon", *CEFMR Working Papers*, 2004, http://cefmr.pan.pl/docs/cefmr_wp_2004-02.pdf, accesat la 12/09/2017

²²F. Duvell, "Paths into Irregularity: The Legal and Political Construction of Irregular Migration", *European Journal of Migration and Law*, 13, 2011, p. 276

indirect beneficii materiale în urma intrării ilegale a unei persoane în statul parte căruia persoana nu aparține ca naționalitate și nu este un rezident permanent.”²³

Migranții iregulari cad deseori în ghearele rețelelor de trafic, datorită vulnerabilității lor. Dorința lor de a supraviețui și de a ajunge în locuri sigure îi poate determina să recurgă la trafic, angajându-se astfel în ”infracțiuni ale supraviețuirii” și punând în pericol propria lor securitate umană. Victimele traficului sunt deseori femeile și copiii, care sunt deseori exploatați (i.e. munci domestice și industria sexului). Aceștia sunt sclavii contemporani ai societății noastre. Traficul îi expune pe migranți unor vulnerabilități politice, economice și sociale. Astfel, migrația iregulară amenință securitatea umană a migranților privându-i de drepturile omului²⁴.

După cum arată Koser, un imigrant poate intra într-o țară regulamentară și poate ajunge într-o situație de iregularitate sau invers; și traficul de migranți poate duce la traficul de ființe umane.

Capitolul III, Factorii push și pull ai migrației pe mare, analizează motivațiile migranților și condițiile din țările de origine, mijloacele la care aceștia recurg pentru traversare.

Întrebarea pe care ne-o punem la începutul acestui capitol este, dacă aceste traversări ale mării sunt atât de scumpe și periculoase și posibilitatea de a fi exploatați este atât de ridicată, de ce atât de mulți migranți își asumă riscul? Și care sunt ceilalți factori care facilitează deplasarea lor? Factorii push care îi împing pe refugiați și migranți din țările de origine spre rutele mediteraneene includ conflictele armate și situațiile de violență generalizată, frica de persecuții politice sau religioase, instabilitatea politică, violări ale drepturilor omului, sărăcia cronică, lipsa oportunităților economice și dezastrele naturale sau provocate de om. De asemeni, condițiile din țările unde au cerut pentru prima dată azilul, incluzând lipsa protecției legale, lipsa oportunităților economice și violența contribuie la deplasarea migranților și refugiaților spre Europa.

.Factorii pull-Pe lângă faptul că sunt împinși a-și părăsi țările de origine, migranții și refugiații sunt atrași înspre Europa datorită oportunităților crescute de a găsi locuri de muncă pe termen lung, oportunităților de reuniune familială sau de acces la educație. Refugiații care

²³ Națiunile Unite, 2000, art.30a

²⁴ K.Koser, ” Irregular migration, state security and human security”(RPRT) *Policy Analysis and Research Programme of the Global Commission on International Migration*, 2005, p.12

fug din fața violenței, persecuției și instabilității urmează aceleași rute ca și migranții care caută oportunități ale unei vieți mai bune. Oportunitatea de a migra prin intermediul rețelelor de traficanti a influențat relația factorilor push-pull.

Perspectivile unei vieți mai bune i-au atras pe mulți refugiați în Europa. Refugiații sirieni, de exemplu, au variat ca număr, dar au așteptări mari în ce privește viața în Europa incluzând accesul la ore de limbă, oportunități în ce privește locurile de muncă, servicii medicale, educație și instruire și cazare oferite de guvern. Ei se așteaptă, de asemenea, ca guvernele să le protejeze drepturile omului și demnitatea..

Refugiații și migranții primesc cele mai multe informații despre Europa de la familie și prieteni care au efectuat deja călătoria. Prezența rețelelor sociale deja existente pot contribui la deplasarea înainte, mulți dintre refugiați și migranți sosind în Europa în căutarea membrilor familiei. Directiva Uniunii Europene în ce privește reunificarea familială pentru naționali din țările terțe încurajează fluxurile migratorii.

Capitolul IV , analizează rețelele de traficanti ca factor favorizant al migrației maritime iregulare. Observăm faptul că organizarea acestei traversări este făcută de către rețele de traficanti de migranți, având în vedere că 9 din 10 refugiați aflați acum în Europa au ajuns pe continent prin intermediul acestor rețele. Costul asociat călătoriei pentru fiecare refugiat variază între două și șase mii de Euro, ceea ce înseamnă un profit imens pentru rețelele teroriste. Plata acestor sume inițiale nu garantează siguranța în traversare și nici nu se constituie ca valoare finală. Organizațiile internaționale relatează că traficanții solicită pe parcursul drumului plăți suplimentare, care dacă nu sunt efectuate duc la violență și abuzuri asupra migranților sub forma torturii sau a violurilor. Pe lângă aceasta, s-au înregistrat cazuri în care migranții au fost sechestrați sau vânduți ca sclavi pe durata traversării²⁵.

Conform datelor furnizate de Europol peste 40 000 de indivizi sunt suspecți a fi implicați în traficul de migranți²⁶, ceea ce reprezintă o cifră fulminantă.

Traficul de migranți are loc atunci când o persoană facilitează transportul sau intrarea ilegală a unei persoane în altă țară, cu scopul de a face profit. Este diferit față de traficul de persoane, dar în practică cele două tipuri de trafic inter-relaționează. În mod contrar traficului

²⁵ A. Drwiega, "Tragedy in the Mediterranean", *Armada International*, 39(5), 2015, p.8

²⁶ EUROPOL, Migrant smuggling in the European Union, Februarie, 2016, p.7

de persoane, traficul de migranți nu implică coercițiunea migrantului, are loc cu acordul persoanei traficate. Odată ce cele două părți au încheiat afacerea, drumurile lor se despart.

Traficul de migranți nu implică o relație nouă sau continuarea relației odată ce s-a ajuns la destinație.

În mod diferit față de traficul de migranți, traficul de persoane nu este neapărat trans-național și un element central al definiției traficului de persoane este că aceste acte sunt comise prin fraudă, înșelătorie și coerciție, în scopul exploatării. Odată ce s-a ajuns la destinație, traficul implică o nouă relație sau continuarea ei. Violează drepturile umane ale celor traficați, dreptul de a nu fi ținut în sclavie sau servitudine, dreptul la libertate și securitatea persoanei, dreptul de a nu fi supus unui tratament inuman și crud ș.a.m.d.

Uneori se întâmplă ca ceea ce a început ca trafic de migranți să se transforme în trafic de persoane. De exemplu, o taxă pentru a intra ilegal într-o țară- poate odată ce s-a trecut granița fi transformată într-o taxă pe care migrantul nu o poate plăti. Pentru a plăti această taxa crescută și sub amenințarea ca va fi raportat autorităților, migrantul poate ajunge în situația de munca forțată sau exploatare sexuală, devenind victimă a traficului de persoane.

Chiar dacă traficul de migranți nu se transformă întotdeauna în trafic de persoane, factorii care stau la baza lor și sunt factori favorizanți se intersectează, astfel încât măsurile pentru a reduce traficul se pot aplica și traficului de persoane și viceversa.

Vom examina în acest capitol și procesul de luare a deciziilor de către migrant, percepția riscului și accesul la informație, modalitatea de operare a rețelelor de traficanți și structura organizațională a acestora.

Grupurile de criminalitate organizată sunt capabile de a evolua mai repede decât legea și guvernele, începând cu simplul avantaj că ele nu au nevoie să aștepte pentru noi politici, schimbări legislative și alocarea unui buget. Traficanții și-au adaptat rutele și metodele ca răspuns la controlul la frontieră al Uniunii Europene, ceea ce adus la călătorii mai lungi și potențial mai periculoase pentru migranți. Pe lângă aceasta, diversificarea rutelor a dus la creșterea neintenționată a ariei pe care țările Uniunii Europene trebuie să o monitorizeze.²⁷ Creșterea zonei geografice acoperite atrage mai mulți indivizi implicați în industria traficului

²⁷ F. Duvell, B. Vollmer-*Irregular Migration in and from the Neighbourhood of the EU: Facts, laws and policy options*,

Există două forme de servicii de trafic de migranți – pachet întreg și plătești pe măsură ce mergi (full-package și pay-as-you-go)²⁸.

Identificarea mai bună a traficanților poate fi realizată nu numai printr-un control mai adecvat la frontiere și prin cooperarea poliției internaționale, dar și prin implicarea migranților traficați. În anumite state, se acordă vize speciale migranților fără documente care participă la identificarea traficanților lor. Multe țări pun la dispoziție permise temporare celor care cooperează în investigații sau procese judiciare. Totuși, cei care au beneficiat de serviciile unui traficant și au ajuns cu succes în țara de destinație nu sunt doriți să participe la acest proces.

Capitolul V se referă la dimensiunea maritimă a migrației. Mediterana este și unul dintre cele mai periculoase coridoare în sistemul migraționist al lumii. Așa cum au subliniat mulți autori, Marea Mediterană reprezintă o zonă a diviziunii și confluenței cu o importanță geostrategică unică în sistemul internațional. Comunitatea internațională acordă o atenție specială Mediteranei, mai ales de la izbucnirea Primăverii arabe la începutul lui 2011, și mai recent cu renașterea activismului islamic cu crearea organizației teroriste a auto-procalamantului Stat Islamic, cunoscut ca Daesh, în Irak și Siria. Regiunea MENA (Orientul Mijlociu și Nordul Africii) a fost întotdeauna caracterizată de instabilitatea politică și insecuritate. Aceste evenimente au îndreptat atenția comunității internaționale în regiune și au adus o lumină nouă în importanța geopolitică a Mediteranei.

În mijlocul lui 2018, Mediterana este scena convulsiilor politice și sociale care destabilizează regiune și ordinea internațională. Amenințările de securitate în regiune apar din combinația unor factori vechi și noi și un număr de factori de risc difuzi și interdependenți.

Salem identifică patru procese dinamice care modelează peisajul strategic actual în regiune:

1. Regresiunea omniprezenței statului datorită unei combinații de factori, incluzând guvernarea eșuată, cererile populare pentru schimbare și rolul în creștere a actorilor non-statali

http://www.hwwi.org/typo3_upload/groups/31/4.Background_Information/4.6.Link_library_InternalDocuments/Transit_report_COMPAS_Sept09.pdf accesat la 01.12.2017

²⁸ „Can we put an end to human smuggling?” *Migration Policy Debates*, nr9, decembrie 2015, p.6
<https://www.oecd.org/migration/Can%20we%20put%20an%20end%20to%20human%20smuggling.pdf>
accesat la 22.12.2017

2. Competiția dintre factori de haos și ordine, atât la nivel intern și regional deoarece persoanele, ideile și amenințările trec peste granițe
3. Schimbările în ordinea regională legate de apartenența la un sistem, ierarhia puterii, rolul actorilor exteriori, între altele
4. Forțe sistemice adânci, incluzând creșterea populației, urbanizarea, educația și penetrarea media.²⁹

Revoltele arabe au dus la eliminarea unor anumite regimuri(cum ar fi în Tunisia, Egipt și Libia) și la schimbări constituționale în alte țări(Maroc și Iordania de exemplu). Totuși, cu posibila excepție a Tunisiei, nu au dus la o tranziție democratică în regiune, ci mai degrabă la o slăbire a statului în anumite cazuri.

Fluxurile migraționiste mediteraneene sunt din ce în ce mai complexe și mai dinamice. Astfel, în această regiune putem identifica cinci rute pentru migrația iregulară și mixtă: Ruta Vest Africană, Ruta Vest Mediteraneană, Ruta Central Mediteraneană, Ruta Est Africană, Ruta Est Mediteraneană.

În continuare, capitolul analizează valorile migrației iregulare, pe uscat și pe mare între anii 2010-2017.

În 2017 statele membre au raportat o scădere în detecțiile de trecere ilegală a frontierei de-a lungul frontierelor externe ale Uniunii Europene cu 204 719 detecții înregistrate în acest an. Aceasta reprezintă o descreștere cu 60% comparată cu cele 511 047 detecții în 2016(o descreștere cu 89% comparată cu 1.8 milioane detecții la vârful crizei migrației din 2015).

Această descreștere a fost în particular asociată cu o descreștere semnificativă a detecțiilor în Mediterana de Est (și, după aceea, pe ruta Balcanilor de vest) și pe ruta Central Mediteraneană. Creșterea puternică a detecțiilor pe ruta Vest Mediteraneană, efectele strămutării pe alte rute și numărul total al detecțiilor, care depășește orice record din istoria recentă înainte de 2014, toate împreună indică faptul că presiunea la frontierele externe ale Uniunii Europene rămâne ridicată.

Fluxurile regulate de pasageri de-a lungul frontierei externe va crește semnificativ în anii următori datorită creșterii mobilității globale. Autoritățile de control la frontieră vor avea mai multe responsabilități ca o consecință a procesului de liberalizarea a vizelor și acordurilor locale de trafic la frontieră. Managementul frontierelor va fi în continuare bazat pe risc,

²⁹ A.Salem, "Strategic Shifts in the Mediterranean after the Arab Spring :Drivers and Scenarios for the Region" în IEMed(ed) *IEMed Mediterranean Yearbook*, Barcelona, 2015, p. 63

pentru a se asigura faptul că intervențiile sunt focusate asupra mișcărilor indivizilor care prezintă un risc ridicat, în timp ce mișcările călătorilor de bună credință sunt facilitate.

Dat fiind nivelul în creștere a trăsăturilor de securitate ale documentelor moderne de călătorie și a politicilor de migrație mai stricte de-a lungul statelor membre, utilizarea frauduloasă a unor documente autentice de călătorie (care includ impersonation și documentele obținute fraudulos) se pare că vor deveni metode mai larg răspândite.

În final, există o amenințare a terorismului la baza unor călătorii și este posibil ca teroriști străini să utilizeze rute de migrație iregulare sau rețele de facilitare.³⁰

Capitolul VI, intitulat Gestionarea migrației în Marea Mediterană remarcă faptul că extinderea Uniunii Europene din 2004 și 2007 și reconfigurarea ulterioară a granițelor externe ale Uniunii Europene au dus la crearea unui nou pilon al strategiei de colaborare, ceea ce a dus la crearea unui nou cadru, Politica de vecinătate a Uniunii Europene lansată în 2004 care cuprinde atât vecinătățile estice cât și sudice. Una din punctele tari ale Politicii de vecinătate a Uniunii Europene este concentrarea pe armonizarea sau cel puțin convergența regulilor și măsurilor Uniunii Europene. Este important de menționat că, dacă politicile Uniunii Europene în ce privește Europa centrală și de Est se focusau pe promovarea liberalizării politice și economice în ce privește vecinii de la sud, urma accentul pus în Procesul de la Barcelona pe reforma economică. Totuși, nu accentua schimbarea politică a regimurilor autoritare așa cum o făcuse cu fostele regimuri comuniste.³¹

Primăvara arabă totuși a creat o oportunitate politică unică în ce privește regiunea Mediteraneană și relațiile euro-mediteraneene, deoarece Uniunea Europeană și majoritatea statelor sale și-au focusat atenția asupra dezvoltării regiunii. În martie 2011, Comisia Europeană a lansat un comunicat intitulat "Un parteneriat pentru democrație și prosperitate cu sudul mediteranean"³² care solicita o abordare nouă a regiunii, bazată pe o mai mare diferențiere. Aceasta a dus la o revizuire a Politicii Europene de vecinătate, în același an, pentru a răspunde provocărilor peisajului politic în schimbare în Mediterana. Cu "Un nou

³⁰ Risk Analysis for 2018, https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_for_2018.pdf

³¹ M.Emerson;G.Noutcheva "From Barcelona Process to Neighbourhood Policy", *Annuario del Mediterraneo*, 2005, p.93-94

³² European Commission, "Joint Communication to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. A Partnership for Democracy and Shared Prosperity with the Southern Mediterranean", Bruxelles, 8 martie COM, 2011, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:52011DC0303> accesat la 12.02.2017

răspuns la o vecinătate în schimbare :revizuire a politicii de vecinătate europene”³³ Uniunea Europeană a avut ca scop întărirea parteneriatelor cu ”state și societăți din vecinătate: crearea și consolidarea democrațiilor sănătoase, creșterea economică sustenabilă și gestionarea legăturilor trans-frontaliere”, stabilind astfel legătura dintre construirea democrației și migrație. Așteptările erau ca, odată cu noi țări stabile și democratice, migrația să fie gestionată mai bine și să descrească”³⁴. Totuși, stabilitatea din zonă a continuat să se deterioreze , ducând la fluxuri migratorii necontrolate în Uniunea Europeană și evidențiind incapacitatea Uniunii Europene de a se descurca cu criza migratorie.

În decembrie 2012 Comisia Europeană a făcut public comunicatul intitulat ”Sprijinirea unei cooperări mai îndeaproape și integrării regionale în Magreb;Algeria, Libia, Mauritania, Maroc și Tunisia”³⁵ având ca scop cooperarea între țările din Magreb și Uniunea Europeană. A făcut referire la chestiuni diverse care ar putea sprijini această cooperare, cum ar fi migrația și mobilitatea. Considerând că ”migrația și mobilitatea joacă un rolcheie în relațiile Uniunii Europene cu țările Magrebului”³⁶ documentul a enunțat un număr de propuneri pentru a aborda gestionarea migrației în Mediterana cum ar fi (1) sprijinirea schemelor de migrație legală cu țările din Magreb (2) promovarea cooperării regionale în domeniul controlului la frontieră , a supravegherii și lupta împotriva imigrației iregulare(3) promovarea cooperării de readmisie cu țările de origine și (4) asistarea țărilor de origine în chestiuni care privesc azilul și protecția internațională.

În Mai 2015 Comisia Europeană a făcut publică Agenda Europeană privind Migrația, care reprezintă cadrul pentru răspunsul UE în ce privește criza.Această Agenda a fost prima acțiune concretă luată la nivelul UE pentru a răspunde crizei migratorii.Aceasta propunea șase acțiuni imediate pentru a asista statele în cauză în a ce privește sosirea migranților.

1.Creșterea finanțării și a capacităților operațiunilor de salvare pe mare

³³ European Commission, ”Joint Communication by High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the European Commission. A New Response to a Changing Neighbourhood. A review of European Neighbourhood Policy, 25 mai 2011, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex:52011DC0303> accesat la 16.03.2017

³⁴ P.Fargues ; C.Fandrich ”Migration after the Arab Spring ”*MPC Research Report*, 2012,p.5

³⁵ European Commission, ”Joint Communication to the European Parliament, the Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.Supporting closer cooperation and regional integration in the Maghreb:Algeria, Libya, Mauritania, Morocco and Tunisia, Brussels, 17 december 2012, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ga/TXT/?uri=CELEX:52012JC0036>accesat la 2.05.2017

³⁶ *Ibidem*

2. Îmbunătățirea colectării și distribuției informațiilor asupra rețelelor criminale de trafic de migranți

3. Adoptarea unei scheme de urgență de relocare pentru refugiații și solicitanții de azil aflați deja în Europa

4. Dezvoltarea unei abordări comune în ce privește protecția și relocarea

5. Cooperarea cu țările terțe în abordarea valului de migrație

6. Sprijinirea statelor din prima linie în implementarea unei noi abordări hotspot

Pe lângă acestea, agenda are și obiective pe termen lung cum ar fi:

1. Reducerea motivațiilor pentru migrația iregulară
2. Reforma politicilor și sistemelor de management al frontierei
3. Adoptarea unei politici de azil comune
4. Implementarea unei noi politici în ce privește migrația legală

Capitolul VII , Rolul Frontex. Lumini și umbre, evidențiază rolul Frontex si a Agenției nou create EBCG în gestionarea dimensiunii maritime a migrației iregulare.

Frontex este una dintre cele 30 de agenții europene specializate în diferite domenii. Aceste agenții au bazele în aproape toate statele Uniunii Europene. Frontex a fost înființată în 2004, anul în care Polonia s-a alăturat Uniunii Europene ca unul dintre cei zece noi membri. La data respectivă, Polonia nu găzduia nicio agenție europeană. Deoarece rolul Frontex este acela de coordonare, locația cartierului său general este irelevantă deoarece toate operațiunile sale au loc la granițele exterioare- uscat, mare și multe aeroporturi internaționale din Spania, Italia, Grecia etc pentru a menționa doar câteva. Mai menționăm că operațiunile nu sunt singurul domeniu de activitate al Agenției, aceasta mai efectuează și cercetare și dezvoltare, analize de risc, dezvoltând curriculumul pentru polițistii de frontieră de-a lungul UE, și distribuind informații despre situația la granițele externe între autoritățile de frontieră din Europa.

Principala sarcină a Frontex si a Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă este de a sprijini statele membre și statele asociate Schengen în managementul frontierelor externe ale Uniunii Europene și în lupta împotriva criminalității transfrontaliere.

Agenția este un centru de excelență pentru activitățile de control la frontieră, distribuind informații prelucrate și expertiză tuturor statelor membre UE , ca și statelor învecinate non-UE afectate de tendințele migrației și criminalitatea trans-frontalieră.

Printre multe sarcini, agenția coordonează desfășurarea polițistilor de frontieră și a gărzilor de coastă, împreună cu nave, aeronave, mașini de patrulare și alte echipamente în țările Uniunii Europene care se confruntă cu o presiune excepțională la granițele exterioare.

Un alt rol al Agenției este de aduce la capăt acele evaluări în ce privește capacitatea și pregătirea fiecărui stat membru și stat asociat Schengen de a face față provocărilor de la granițele exterioare, incluzând presiunea migratorie.

În practică, aceste evaluări anuale permit agenției să creeze o imagine de ansamblu asupra Uniunii Europene a mijloacelor și capacităților de control al frontierei , și astfel să identifice potențiale slăbiciuni în capacitatea țărilor de a se descurca în cazul unei presiuni migratorii crescute la granița lor.

Evaluarea vulnerabilității este o parte importantă a misiunii Agenției de a gestiona migrația mai eficient , de a îmbunătăți securitatea internă a Uniunii Europene și a proteja principiul libertății de mișcare a persoanelor în zona Schengen.

Frontex posedă o echipă de intervenție rapidă care constă din cel puțin 1500 polițisti de frontieră și alți membri relevanți din statele membre puși la dispoziția agenției , care va putea să îi desfășoare la cererea Intervențiilor Rapide la Frontieră și în cadrul echipelor de sprijin a gestionării migrației.

Un alt rol al Agenției este de a sprijini cooperarea între autoritățile de respectare a legii, agențiile UE și vămile de la frontierele maritime. Bărcile și aeronavele utilizate în operațiunile sale colectează și distribuie informații relevante pentru controlul pescuitului, detectarea poluării și respectarea legislației maritime.

În operațiunile cu scopuri multiple, vasele și aeronavele utilizate de EBCG cooperează cu Agenția Europeană de Securitatea Maritimă(EMSA) pentru a identifica zone maritime poluate și alte posibile violări ale convențiilor maritime.

De asemeni, Agenția are rolul de a procesa datele personale ale persoanelor suspectate de implicarea în activități criminale, cum ar fi traficul de migrați, terorismul și traficul de persoane. Ofițerii trimiși în teren de către agenție pot aduna și procesa datele personale ale

persoanelor care trec frontiera externă iregular , înregistra numerele auto, numerele de identificare a vehiculelor, numerele de telefon și numerele de identificare a bărcilor necesare pentru analiza rutelor și metodelor folosite pentru infraționalitatea trans-frontalieră.

Principale operațiunile Frontex pe mare au fost Operațiunea Hera I,II și III, Operațiunea Nautilus, Operațiunea Poseidon, Operațiunea Triton, Operațiunea EUNAVFOR MED, rebotezată operațiunea Sophia, operațiunea Hermes și Themis .

Capitolul analizează și crearea Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă -European Border Coast Agency.Frontex a fost creat în 2004. Mandatul Agenției a fost extins în 2016, când Frontex a devenit Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă.Această agenție nouă a fost construită pe fundațiile Frontex , care coordonase cooperarea operațională a statelor membre UE pentru mai bine de o decadă.Conceptul de Agenție Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă cuprinde Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă și autoritățile naționale responsabile pentru managementul frontierei.

Ce este nou la Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă este faptul că aceasta va întreprinde analiza ale vulnerabilității, va avea o echipa de intervenție rapidă, un rol mai mare în returnare.O altă noutate este trimiterea de ofițeri de legătură în statele membre – Agenția va trimite ofițeri de legătură în statele membre care vor sprijini colectarea de informații și monitoriza măsurile luate de statele membre la granițele sale exterioare.Raportul ofițerilor de legătură va face parte din evaluarea vulnerabilității.

Funcțiunea de Gardă de Coastă- Agenția sprijină cooperarea autorităților de respectare a legii, a agențiilor UE și ale vămii la frontierele maritime. Vasele și aeronavele trimise în operațiunile sale strâng și distribuie informații relevante pentru controlul pescuitului, detectarea poluării și respectarea regulamentelor maritime.

Operațiunile cu scop multiplu- Agenția va colabora cu Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului și Agenția Europeană pentru Siguranța Maritimă.pentru a implementa operațiunile cu scop multiplu. În aceste operațiuni , vor fi trimise echipamente pentru supravegherea frontierelor care pot fi utilizate și pentru monitorizarea pescuitului și a mediului înconjurător. Agențiile vor pune una la dispoziția acesteia servicii, informații, echipamente, training.

Operațiuni în țările non-UE Agenția va avea posibilitatea de aduce la capăt operațiuni pe teritoriul statelor non-UE care se învecinează cu cel puțin un stat membru participant , în cazul unei presiuni migratorii la granița unui stat non-EU.

Distribuirea de informații prelucrate în ce privește activitățile infracționale – Agenția distribuie informații prelucrate colectate la frontieră asupra apersoanelor suspectate de implicarea în activități criminale , cum ar fi traficul de migrați, terorismul sau traficul de ființe umane, autorităților naționale și agențiilor europene.

Verificări de securitate(acces la bazele de date) –polițistii de frontieră și alți membrii relevanși ai staff-ului trimiși în operațiunile Frontex pot fi autorizați de către țara care găzduiește operațiunea să consulte bazele de date nașionale și Europene. Accesul la Schengen Information System(SIS) și Visa Information System (VIS) ca și la baza de date Documente pierdute și furate le va permite să verifice informații pe loc și să asigure verificări de securitate potrivite.

Implementarea programelor cadru UE pentru cercetare și inovație – Agenția va asista statele membre și Comisia Europeană în identificarea tehnologiilor cheie de securitate la frontieră. Va schița și implementa programe cadru UE pentru activități de cercetare și inovație în domeniul securității la frontieră.

Analiza de risc privind mișcările migraților în interiorul Uniunii Europene – Agenția pregătește analize de risc generale și speciale care acum vor acoperi controlul la frontieră, returnările și mișcările secundare iregulare ale nașionalilor din țările terțe în Uniunea Europeană.

Trainingul în ce privește funcția gărzii de coastă și evaluarile vulnerabilității- Agenția va pune la dispoziție training în ce privește managementul integrat la frontiere și funcția gărzii de coastă polițistilor de frontieră de-a lungul Uniunii Europene. Va antrena experți care vor duce la capăt evaluări ale vulnerabilității.

Mecanismul de depunere a plângerilor – Orice persoană care a fost afectată direct de acțiunile staff-ului implicat într-o activitate a agenției va putea trimite o plângere scrisă privind violarea posibilă a drepturilor sale fundamentale.

Capitolul mai analizează răspunsul UE și al UNHCR la criză, măsurile care au fost luate ca răspuns la sosirea solicitanților de azil la granițele externe ale Uniunii Europene(introducerea hotspot-urilor), măsuri de distribuție a responsabilității lor(prin relocare și reinstalare), politici de externalizare (Acordul UE-Turcia), redefinirea celor care au nevoie și au dreptul la azil (prin introducerea a noi țari de origine sigure), prevenirea migrației iregulare (prin control la graniță și măsuri împotriva traficului de migranți și de persoane) și oprirea plecării refugiaților din țările de origine și de tranzit(prin introducerea fondurilor fiduciare).

Un loc aparte este destinat în acest capitol soluției propuse de economiștii Auriol și Mesnard.Deoarece politicile represive sunt ineficiente pentru a elimina traficanții, o idee naturală pentru economiști este luarea în considerare a unor elemente economice de bază, cum ar fi vânzarea vizelor pentru a oferi candidaților opțiunea de a plăti o taxă pentru atrecere legal frontiera.Ideea vânzării vizelor pentru a reglementa fluxurile migratorii a generat multe dezbateri în presă (Becker 2002, 2005, Freeman 2006, Orrenius and Zavodny 2010, Saint Paul 2009 și Simon 1989) și a fost amplu criticată de economiști cum ar fi Banerjee sau Mullainathan(*The Economist*, 2010)³⁷.Oponenții acestei legalizări susțineau faptul că vânzarea vizelor ar putea genera un nou tip de relație laborală între migranții îndatorați și angajatorii lor și că piața nu ar aloca resursele eficient. Cei care sunt pro-legalizarea vizelor argumentează că, în loc să alimentăm mafia prin restricționarea migrației, guvernele ar putea strânge bani prin vânzarea vizelor.Într-adevăr o facere poate fi controlată și taxată doar dacă este legală.În acest fel, guvernul realizează un beneficiu dublu. În primul rând colectează taxe noi, în al doilea rând cheltuiește mai puțin deoarece rețelele de traficanți sunt slăbite prin legalizarea afacerii lor.

Auriol și Mesnard propun legalizarea pentru a slăbi traficul de migranți și efectele negative asociate acestuia.Totuși, arată autoarele, vânzarea vizelor la același preț sau la un preț mai mare față de prețurile traficanților nu este suficientă pentru a elimina traficanții, deoarece traficanții vor răspunde prin scăderea prețurilor pe care le percep și, și așa, vor realiza un profit.Prin urmare, guvernele ar putea vinde vizele la un preț suficient de scăzut astfel încât traficanții să nu poată intra în competiție.

Concluziile lucrării arată faptul ca la baza oricărei strategii de management a migrației trebuie să se afle două dimensiuni: una economică și una umanitară . În acest sens,

³⁷E. Auriol ;A Mesnard, "Sale of Visas:A Smuggler's Final Song?", în *VOX*,CEPR Policy Portal, 4 iunie 2012 <https://voxeu.org/article/sale-visas-smuggler-s-final-song>, accesat la 26.04.2018

aceste politici trebuie să ia în considerare numărul de migranți de care are nevoie o țară și profilul lor , ca și numărul de migranți cărora o țară le poate oferi adăpost în cazul unei crize umanitare, bazată pe analiza de risc. De fapt, mai degrabă decât a avea doar o dimensiune de stopare , aceste politici trebuie să aibă ca obiectiv gestionarea fluxurilor migratorii, în funcție de diferite circumstanțe. Prin urmare, acele politici trebuie să fie flexibile și să treacă de o abordare matematică a pieței și de iluzia de a fi capabil de a controla migrația prin nevoi economice pure sau chiar de a opri complet migrația. Prin urmare , trebuie găsit un echilibru între aceste două dimensiuni pentru a menține bunăstarea naționalilor și rezidenților țării, ca și a noilor veniți. În acest sens, statele trebuie să își definească principalele linii strategice care pot fi adaptate schimbărilor constante ale fluxurilor migratorii.

Următoarele aspecte trebuie luate în considerare: contextul migratoriu internațional , contextul geopolitic mediteranean, prioritățile geostrategice naționale, cadrul pentru protecție internațională – Azilul este un drept fundamental și o obligație internațională, crearea unei liste comune a țărilor de origine sigure va ajuta statele membre în a procesa cererile de azil mai repede și mai consistent , la fel ca și implementarea unor birouri în țările de origine și de tranzit , în cadrul cărora persoanele în cauză să poată aplica pentru azil și/sau să primească informații legat de procesul de migrație.

Provocările demografice-cele două tendințe demografice inverse între Sudul și Nordul Mediteranean evidențiază complementaritate dintre cele două țărmuri. Dinamicile demografice ridicate , ca rezultat al unor decade de creștere rapidă a populației , contrastează cu o populație îmbătrâniată a Europei , cu o rată ridicată a adratei de viață la naștere. Prin urmare, fluxurile migratorii vor contribui pe termen scurt și mediu la creșterea populației în UE. Pentru a promova acest echilibru demografic viitor, este necesar să se reglementeze piața muncii și să se creeze profiluri migratorii în conformitate cu necesitățile pieței și să se revadă sistemul de cote.

Politica de vize EU- definirea unei politici comune de vize facilitează intrarea legală în UE , reinforșând securitatea internă. În acest cadru, UE a stabilit o reciprocitate în ce privește vizele cu un set de țări non-UE , exceptând naționalii săi de la obligativitatea vizei.

Un rol important îl are supravegherea granițelor externe ale Uniunii Europene , respectiv ale țărilor membre aflate în primă linie – dat fiind rolul lor ca protector al securității interne ale Uniunii Europene. Statele membre din primă linie trebuie să dezvolte un set de strategii și sisteme pentru a face față fluxurilor ilicite și presiunii migratorii. În acest sens, este de asemenea important să se stabilească și să se mențină relații de cooperare strategică cu țările terțe.

Pentru a concluziona, aceste șapte dimensiuni trebuie să ghideze orice abordare a managementului migrației în zona mediteraneană și nu numai.

Mai departe, în ce privește migrația iregulară , două elemente cheie trebuie luate în considerare. Pe de o parte, reducerea motivațiilor pentru migrația iregulară, care poate fi realizată prin adoptarea și implementarea unui cadru de cooperare coerent cu țările terțe. Această abordare trebuie să depășească motivațiile economice și să includă o colaborare comună pentru a găsi un echilibru între salvarea vieților pe mare și securizarea frontierelor externe ale Uniunii Europene. Un echilibru greu de realizat și care solicită o cooperare și o solidaritate mai mare între statele membre.

Totuși, un management de succes al fluxurilor migratorii necesită o coordonare mai eficientă între țări la nivel internațional. În acest sens, comunitatea internațională trebuie să se străduiască să dea un răspuns coordonat crizei umanitare. Crearea unui regim internațional care să guverneze migrația, propus de mulți autori, este unul utopic, cel puțin în viitorul apropiat. La nivelul UN, în coordonare cu UNHCR și IOM , statele trebuie să găsească un cadru comun pentru a aborda crizele umanitare, implicând toate țările. Aceste planuri de urgență trebuie să ia în considerare diferitele mijloace pe care fiecare țară poate să le ofere, pentru a dezvoltă un plan care să poate fi pus în practică în astfel de cazuri. O astfel de structură trebuie să se bazeze pe un efort comun , în cadrul cărui fiecare țară să participe cu propriile posibilități. Mai mult decât atât, trebuie să se adopte abordări proactive pentru a identifica amenințarea în stadii timpurii, prin dezvoltarea unor mecanisme de avertisment timpuriu, astfel evitându-se escaladarea crizei și să se ofere un răspuns în timp util.

Până acum, majoritatea măsurilor adoptate atât la nivel național cât și european au dus la o constantă re-orientare a rutelor. Cauzele care sunt la originea acestor fluxuri se pare că vor persista în viitorul apropiat , astfel încât UE trebuie să găsească răspunsuri care să reducă numărul de sosiri ale refugiaților și migranților , având în același timp în vedere securitatea umană a migranților. Într-o lume utopică mobilitatea trebuie să fie o prerogativă a tuturor și să nu existe bariere. Totuși, acest lucru este imposibil în viitorul apropiat. Prin urmare, țările trebuie să găsească un echilibru între nevoile și necesitățile economice, securitate și dimensiunea umanitară.

Concluzionăm că o strategie de împiedicare a migrației și-a arătat ineficiența. Pe de o parte această strategie a avut efectul de a-i determina pe migranți să abordeze rute mai lungi și mai periculoase. Pe de altă parte , adus la crearea unor state tampon, care mai târziu au trebuit să se descurce pe cont propriu cu aceste fluxuri nedorite de migranți. Așa cum am văzut, mobilitatea umană în Mediterana a avut loc de timpuriu, și este prin urmare o caracteristică intrinsecă a acestei regiuni. Luând în considerare acest lucru și date fiind provocările (politice, sociale , demografice etc) pe care această zonă le prezintă, Uniunea Europeană și statele

membre ar trebui să admită această realitate și să schimbe focusul politicilor lor. În acest sens, strategiile viitoare de management al migrației trebuie să găsească un echilibru între stoparea migrației, migrația legală și dezvoltare.

O strategie comună la nivel european va permite controlul migrației, luând în considerare nevoile diferitelor state, răspunzând presiunii migratorii de pe țărmul sudic. În același timp, trebuie să ne concentrăm pe niște strategii de dezvoltare care să minimalizeze efectele migrației în țările de origine și de tranzit dar și să răspundem cauzelor de bază. În sfârșit, acesat anecesită un efort comun nu numai din partea UE și a statelor membre, dar și din partea țărilor de origine și de tranzit. Pentru a concluziona, numai prin diferite nivele de cooperare și printr-o abordare comună poate UE și statele membre să îmbunătățească managementul migrațiilor în regiunea mediteraneană și să răspundă provocărilor pe care le pun.

Statele membre nu pot gestiona migrațiile singure, prin urmare interesele naționale trebuie înțelese ca parte dintr-o abordare europeană globală, lăsând la o parte diferențele dintre partenerii Uniunii din regiune, pentru a găsi un răspuns comun și coerent. Iar provocarea este de a găsi un echilibru între controlul frontierelor exterioare pentru menținerea securității interne și obligațiile internaționale față de migranți și refugiați. Un management coordonat al fluxurilor migratorii este de interes particular pentru fiecare stat membru, în timp ce acesta reinforcează un management consistent al intereselor Uniunii.

SURSE PRIMARE

Annual Risk Analysis 2012,

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2012.pdf

Annual Risk Analysis 2013,

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2013.pdf

Annual Risk Analysis 2014,

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2014.pdf

Annual Risk Analysis 2015,

https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2015.pdf

Council of European Union, Decision (PESC)2015/778,

<http://consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/04/23-special-euco-statement>, accesat la 29.05.2017

Council of the European Union, "EU/Tunisia Action Plan", BRUSSELS, July, 2005,

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/tunisia_enp_ap_final_en.pdf accesat la 26.04.2017

Council of the European Union, "European Council. 14 December 2007. Presidency Conclusions", Brussels, 14 Decembrie 2007, http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/97669.pdf accesat la 20.04.2017

Council of the European Union, "European Council. 14 December 2007. Presidency Conclusions", Brussels, 14 Decembrie 2007, http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/97669.pdf accesat la 20.04.2017

Council of the European Union, Council meeting Justice and Home affairs, Press Release, 3260th .14149/13, Luxemburg , 7 and 8 October, 2013, p12, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/138925.pdf accesat la 16.05.2017

European Commission, "International Cooperation and Development", 2015, <https://ec.europa.eu/research/iscp/index.cfm?pg=morocco> accesat la 30.04.2017

European Commission, "Joint Communication by High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy and the European Commission. A New Response to a Changing Neighbourhood. A review of European Neighbourhood Policy, 25 mai 2011, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex:52011DC0303> accesat la 16.03.2017

European Commission, "Joint Communication to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. A partnership for Democracy and Shared Prosperity with the Southern Mediterranean", Brussels, 8 March COM, 2011, 200 final ,p.5 https://ec.europa.eu/research/iscp/pdf/policy/com_2011_200_en.pdf

European Commission, "Joint Communication to the European Parliament, the Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Review of the European Neighbourhood Policy, Brussels, 18 November JOIN, 2015, 50 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:52011DC0303>

European Commission, "Joint Communication to the European Parliament, the Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Supporting closer cooperation and regional integration in the Maghreb: Algeria, Libya, Mauritania, Morocco and Tunisia, Brussels, 17 december 2012, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ga/TXT/?uri=CELEX:52012JC0036>

European Commission, "Joint Communication to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. A Partnership for Democracy and Shared Prosperity with the Southern Mediterranean", Bruxel, 8 martie COM, 2011, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:52011DC0303>

European Commission, "Joint Foreign and Home Affairs Council: Ten-point action plan on migration. European Commission-Press Release, 20 April, 2015, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4813_en.htm

European Council, Common Strategy 2000/458/CFSP of the European Council of 19 June 2000 on the Mediterranean region, 19 Iunie, 2000

EUROPOL, Migrant smuggling in the European Union, Februarie, 2016
<https://www.europol.europa.eu/publications-documents/migrant-smuggling-in-eu>

EUROPOL, Migrant smuggling in the European Union, Februarie, 2016

FRAN Quarterly Issue 2, April - June 2010,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/FRAN_Q2_2010.pdf

FRAN Quarterly Issue 3, July-September 2010,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/FRAN_Q3_2010.pdf

FRAN Quarterly Issue 4, October–December 2010,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/FRAN_Q4_2010.pdf

FRAN Quarterly Update Issue 1, January-March, 2010,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/FRAN_Q1_2010.pdf

Frontex, Annual Risk Analysis 2015,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2015.pdf

Gambia, <http://www.africaneconomicoutlook.org/en/country-notes/west-africa/gambia/>

Guinea, <http://www.africaneconomicoutlook.org/en/country-notes/west-africa/guinea/>

Human Rights Watch, nr. 201, 22 iunie 2015

Human Rights Watch 2015 World Report, nr 184

Longest Frontex Coordinated Operation- Hera, the Canary Islands, declarație de presă , 19-12-2006.

Risk Analysis for 2016,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2016.pdf

Risk Analysis for 2017,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2017.pdf

Risk Analysis for 2018,
https://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Risk_Analysis/Risk_Analysis_for_2018.pdf

UNDP, Human Development Report, New York, Oxford University Press, 1994

UNHCR, Refugees/Migrants Emergency Response
Mediterranean,2017<http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>

United Nations Human Rights Council,Report of the commission of inquiry on human rights
in Eritrea, A/HRC/29/42, 4 iunie 2015, paragraf 38

United Nations Protocol against Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air, art. 3a

United Nations, International Migration and Development "232 milion international migrants
living abroad worldwide-new UN global migration statistics reveal" UN Press Release (11
septembrie), 2013, p.11-12 <http://esa.un.org/unmigration/wallchart2013.htm>

United Nations, Replacement Migration:Is It a Solution to Declining and Ageing Populations?
New York, United Nations Publications, 2001

SURSE SECUNDARE

VOLUME

Alkire,Sabina *Concepts of Human Security* , în L.C. Chen; E. Seidensticker (editori)Human
Insecurity in a Global World, Harvarad, Harvard University Press

Ayoob, Mohammed, *Defining Security : A Subaltern Realist Perspective* în K.Krause; M.C.
Williams(editori) Critical Security Studies: Concepts and Cases, London,UCL Press Limited,
1997, p. 121

T.Balzacq, *Securitization Theory-How security problems emerge and dissolve*, New Security
Studies, Oxon, New York, Routledge,2011, p. 1

Braudel,Fernand, *El Mediterraneo y el mundo mediterraneo en la epoca de Felipe
II*,Madrid, Fondo de Cultura Economica, 1976, p365

Bigo,Didier, *When Two Become One:Internal and External Securitisations in Europe*, în
M.Kelstrup și M. Williams (editori), International Relations-Theory and the Politics of
European Integration.Power , Security and Community, New York, Routledge, 2000

Boniface,Pascal, *Atlas das Relacoes Internacionais*, ediția a doua, Lisboa, editura
Platano,2009

Buzan, Barry; Waever, Ole ; J. De Wilde, *Security: a new framework for analysis*, London,
Lynne Rienner Publishers, 1998

Buzan, Barry; Weaver, Ole , *Regions and Powers:The Structure of International Security*,
Cambridge, Cambridge University Press, 2003

Buzan, Barry, *People, states and fear: An agenda for international security studies in the
post-cold war era* (ediția a doua),New York , London, Harvester Wheatsheaf, 2011

Charillon, Frederic, *O Significado da Seguranca na Europa: A UE da PESC ao Colapso da
Politica Externa*, Nacao e Defesa seria doua, 2001

- Castles, S; De Haas, Hein; Miller, M.J. ,*The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*(ediția a cincea), New York, Palgrave Macmillan, 2014
- Castles, S.; Miller, M.J. *The Age of Migration. International Population Movements in the Modern World*(ediția a 4-a), New York OP-1993, Palgrave Macmillan, 2009, p.7
- Duvell, Franck; Triandafyllidou, A.; Vollmer, B., *Ethical Issues in irregular migration Research* Clandestino, octombrie, 2008
- De Blij, Harm *The Power of Place: Geography, Destiny, and Globalization*, Rough Landscape, Oxford, Oxford University Press, 2008
- De Haas, Hein, *North African migration systems: evolution, transformations and development linkages*, Migracion y Desarrollo, Segundo, 2006
- De Haas, Hein *Euro-Mediterranean migration futures: the cases of Morocco, Egypt and Turkey* în M. Bommes, H. Fassman & W. Sievers (editori) *Migration from the Middle East and North Africa to Europe*, Amsterdam, Amsterdam University Press, 2017
- Horga, Ioan, *Teoria Relațiilor Internaționale*, Editura Universității din Oradea, 2006
- Emerson, M; G. Noutcheva , *From Barcelona Process to Neighbourhood Policy* , Anuario del Mediterraneo, 2005
- Guild, Elspeth, *Security and Migration in the 21st Century* , Cambridge and Malden, Polity Press, 2009
- Huysmans, Jeff , *The Politics of insecurity: Fear, migration and asylum in the EU*. The New International Relations Series, Oxon, New York, Routledge, 2006
- Huntington, Samuel P., *The clash of civilizations and the remaking of world order*, New York, Simon & Schuster, 1996
- Lacher , W. *Organised Crime and conflict in the Sahel-Sahara Region*, The Carnegie Papers Middle East, Washington, Carnegie Endowment for International Peace, septembrie, 2012
- Lacoste, Yves, *A Geopolitica do Mediterraneo*, Lisboa, Edicoes 70, 2006
- Last, T., Spijkerboer, *Tracking Deaths in the Mediterranean*, în T. Brian și F. Laczko (editori), *Fatal Journeys. Tracking Lives Lost during Migration*, Geneva, IOM, 2010
- Mitchell, Katharyne, *Crossing the Neoliberal Line: Pacific Rim Migration and the Metropolis*, Philadelphia, Temple University Press , 2004
- Moses, J.W., *International Migration- Globalization's Last Frontier*, New York, Zed Books, 2016
- Monsutti, Alessandro , *War and migration. Social networks and economic strategies of the Hazards of Afghanistan*, London, Routledge, 2005

Nichiporuk, Brian, *The security Dynamics of Demographic Factors*, Washington, DCRand, 2004

Swing, W.I., *Innovative Approaches on Migration Governance*, International Organization of Migration, 2016

Taran, Patrick, *Migration in MENA Countries: Challenges of "Arab Spring" Upheavels in the Context of Globalized Migration in Conflict*, Situations and Migration Flows in the Mediterranean Area, San Remo, 2011

Waever, Ole, *Aberystwyth, Paris, Copenhagen: New "Schools"*, în *Security Theory and their Origins between Core and Periphery*, International Studies Association, Montreal NV- Geo-Cultural Epistemologies in IR: Thinking Security Differently, 2004

Weaver, Ole, *Societal Security: the concept* în O. Weaver, B. Buzan, M. Kelstrup și P. Lemaitre (editori) *Identity, Migration and the New Security Agenda in Europe*, London, Pinter Publishers Ltd., 1993

Weiner, Myron, S. Russell, *Demography and national security*, New York, Oxford, Berghahn Books, 2001

Wolff, S. *The Mediterranean Dimension of European Union's Internal Security*, Hampshire, UK, Palgrave Macmillan, 2017

Xavier, A.I. *A Uniao Europeia. Actor de Seguranca Humna. O futuro da seguranca*, Lisboa, Universidade Lusofona de Humanidades e Tecnologia, 2013

ARTICOLE ȘTIINȚIFICE ÎN VOLUME EDITATE

Auriol, E; Mesnard, A "Sale of Visas: A Smuggler's Final Song?", în VOX, CEPR Policy Portal, 4 iunie 2012

Aiken, N.T. "The Reconstruction of a culture of Human Rights: Transitional Justice and Human Security", în *Human Security Journal*, 2009

Balfour, R. "Re-thinking the Euro-Mediterranean political and security dialogue", în *Occasional Papers*, vol. 52, 2004

Balzacq, T. et al, "Security Practices" în *International Studies Encyclopedia*, Wiley – Blackwell, 2010,

Bigo, Didier „Security and Immigration: Toward a Critique of the Governmentality of Unease”, în *Alternatives*, 27 (ediție specială), 2002

Bilger, H; Jandl, "Human Smuggling as a Transnational Service Industry" în *International Migration, Special Edition on Human Smuggling*, 2005

Drwiega, A. "Tragedy in the Mediterranean", *Armada International*, 39(5), 2015

- Drwiega,A."Tragedy in the Mediterranean",Armada International, 2016, 39(5)
- De Haas, H., "Morocco's Migration Experience:A transnational Perspective" International Migration, 45(4) , 2016
- Kessler,S."Safety,rescue at sea and legal access",Forced Migration Review,nr.51, 2016
- Koser,K." Irregular migration, state security and human security"(RPRT) Policy Analysis and Research Programme of the Global Commission on International Migration, 2005
- Menendez,A.J. "The Refugee Crisis:Between Human Tragedy and Symptom of the Structural Crisis of European Integration", European Law Journal,vol.22, nr.4, 2016
- Newland,K. "What We Know about Migration and Development", MPI Policy Brief, 2013
- Regional Mixed Migration Secretariat(RMSS),Going West:contemporary mixed migration trends from the Horn of Africa to Libya and Europe,Nairobi, RMSS, 2014
- Rodrigues,T." Realidadeas demograficas no Mediterraneo , I- Dinamicas Actuais e Cenarios Prospectivos", GEEMA Working Papers,2009
- Schaffer,I."A Matrix for Mediterranean Area Studies-Towards an Inter-disciplinary Approach in the Post-Arab Spring Context", Mediterranean Review, 2014
- Staring,R. "Facilitating the Arrival of Illegal Immigrants in the Netherlands: Irregular Chain Migration versus Smuggling Chains", Journal of International Migration and Integration 5 n53,2004
- Tan,C."The Syrian Refugee Crisis:Conflicts in the Making", în IEMed(ed.)IEMed Mediterranean Yearbook, Bracelona, 2015
- T.Tardy, "Operation Sophia:Tackling the refugee crisis with military means",Brief Law, 30/2015,European Union Institute for Security Studies, 2017
- Taylor ,C."The dynamics of democratic exclusion" , Journal of Democracy , 9 Octombrie, 1998
- Walt,S.M. "The Renaissance of Security Studies" în International Studies Quaterly , 35, 1991,
- Salem,A. "Strategic Shifts in the Mediterranean after the Arab Spring :Drivers and Scenarios for the Region" în IEMed(ed) IEMed Mediterranean Yearbook, Barcelona, 2015
- Zolberg,A.r. "The Next Waves:Migration Theory for a Changing World", International Migration Review, 23,1989

ARTICOLE ELECTRONICE

Adhikari, P. "Conflict-induced displacement, understanding the causes of flight", *American Journal of Political Science*, 57(1), 2013,
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1540-5907.2012.00598.x>,

Applebaum, A. "The Arab Revolutions of 2011 are more like Europe in 1848, not 1989-complicated and messy", *Slate*, 21 februarie 2011,
http://www.slate.com/articles/news_and_politics/foreigners/2011/02/every_revolution_is_different.html

Amnesty International "A blueprint for despair", 2017,
http://www.amnesty.eu/content/assets/Reports/EU-Turkey_Deal_Briefing_Formatted_Final_P4840-3.pdf

Amnesty International, "Tackling the Global Refugee Crisis. From Shirking to Sharing Responsibility", 2016, p.9-10, www.amnesty.org/en/documents/pol40/4905/2016/en

ANSA, "Sixty stabbed to death in weekend migrant disaster", 22 July, 2014,
http://www.ansa.it/english/news/2014/07/22/sixty-stabbed-to-death-in-weekend-migrant-disaster_47a315c4-280b-49c8-a54c-6b62fe13c0d5.html

Auriol, E; A. Mesnard, "Sale Of Visas: A Smuggler's Final Song?," CReAM Discussion Paper Series 1217, Centre for Research and Analysis of Migration (CReAM), Department of Economics, University College London, 2012 <https://ideas.repec.org/p/crm/wpaper/1217.html>

Auriol, E; A. Mesnard, "Sale of Visas: a Smuggler's Final Song?" in *Economica*, nr.83, 2016, p. 646 <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/ecca.12204>,

Bhabha, J. Trafficking, Smuggling and Human Rights, 2005, http://www.childtrafficking.com/Docs/migration_funda_1007.pdf,

Bracante, P.H.; R.R. Reis, A securitizacao da imigracao: mapa do debate, *Lua Nova*, 77,
<http://www.scielo.br/pdf/ln/n77/a03n77.pdf>,

Carling, J. "Migration in the age of involuntary immobility", in *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 28(1), 2002, p.5
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13691830120103912>,

Den Hertog, L. "EU Budgetary Responses to the Refugee Crisis", *CEPS Paper in Liberty and Security in Europe*, nr.93, 2017

"Can we put an end to human smuggling?" *Migration Policy Debates*, nr.9, decembrie 2015, p.6
<https://www.oecd.org/migration/Can%20we%20put%20an%20end%20to%20human%20smuggling.pdf>

De Haas, Hein "The determinants of International migration: conceptualising policy, origin and destination effects," Working Paper, Oxford, International Migration Institute, 2011, p.19
<https://www.imi.ox.ac.uk/publications/wp-32-11>

Duvell, B. Vollmer-Irregular Migration in and from the Neighbourhood of the EU: Facts, laws and policy options,
http://www.hwwi.org/typo3_upload/groups/31/4.Background_Information/4.6.Link_library_InternalDocuments/Transit_report_COMPAS_Sept09.pdf

"Egypt country Profile-Overview" <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13313370>

Ekathimerini, P. "EU's Refugee Relocation Scheme" Not Enough", Says UNHCR Chief, 12 August, 2015, <http://www.ekathimerini.com/202427/article/ekathimerini/news/eus-refugee-relocation-scheme-not-enough-says-unhcr-chief>

Focus Migration, Netherlands, <http://focus-migration.hwwi.de/The-Netherlands.2644.0.html?L=1>

Hollified, J. "The emerging migration state" in *The International Migration Review*, 38(3), 2004, p.912 <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1747-7379.2004.tb00223.x>

Flahaux, M.L.; H. de Haas, "African migration: trends, patterns, drivers", *Comparative Migration Studies*, 4 (1), 2016, <http://doi.org/10.1186/s40878-015-0015-6>, accesat la 12.01.2018

Huysmans, J. "The European Union and the Securitization of Migration", *JCMS Journal of Common Market Studies* 38(5), <http://doi.org/10.1111/1468-5965.00263>,

Koenig, N ; M. Walter-Franke "One Year On: What Lessons from Eu-Turkey Deal?", 2017, p5, http://www.delorsinstitut.de/2015/wp-content/uploads/2017/03/20170317_EU-Turkey-deal-one-year-on-NK-MW.pdf

Koser, K.; M. McAuliffe, Establishing an evidence-base for future policy development on irregular migration to Australia. Irregular Migration Research Program, Occasional Paper Series 01. Canberra: Australian Department of Immigration and Citizenship, 2013, <https://www.homeaffairs.gov.au/ReportsandPublications/Documents/research/evidence-base-for-future-policy.pdf>

Kicingier, A. "International Migration as a non-traditional Security Threat and the EU Responses to this Phenomenon", CEFMR Working Papers, 2004, http://cefmr.pan.pl/docs/cefmr_wp_2004-02.pdf,

Mali, <http://www.africaneconomicoutlook.org/en/country-notes/west-africa/mali/>

Neville, D.; S. Sy; A. Rigon "On the Frontline: the hotspot approach to managing migration", 2016, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016556942/IPOL_STU\(2016\)55694\)2_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016556942/IPOL_STU(2016)55694)2_EN.pdf)

Papadopoulou, A; E. Maimone; V. Tsipura; Drakopoulou, "The Implementation of the Hotspots in Italy and Greece", 2016, <http://www.ecre.org/wp-content/uploads/2016/12/HOTSPOTS-Report-5.12.2016.pdf>

Papademetriou, D. Curbing the influence of "bad actors" in international migration
Washington DC, Migration Policy Institute, 2014, www.migrationpolicy.org/research/curbing-influence-bad-actors-international

Pastore, F.; Monzini, P.; Sciortino, G. "Schengen's soft underbelly? Irregular migration and human smuggling across land and sea borders to Italy" in *International Migration*, 44(4), 2006, p. 109, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1468-2435.2006.00381.x>

Peers, S., Roman, E. "The EU, Turkey and the Refugee Crisis: What could possibly go wrong?", 2016 <https://eulawanalysis.blogspot.de/2016/02/the-eu-turkey-and-refugee-crisis-what.html>

Pimentel, C.C. A securitização Europeia da imigração ilegal na fronteira Marrocos-Espanha, 2007, http://lume.ufrgs.br/bitstream/handle/10183/14395/000659410.pdf?sequence_1

Rodrigues, T. Dinâmicas migratórias e riscos de segurança em Portugal Lisboa: Instituto de Defesa Nacional, P119-120, http://www.idn.gov.pt/publicacoes/cadernos/idncaderno_2.pdf

Rodrigues, T. Dinâmicas migratórias e riscos de segurança: A velha Europa. Relações Internacionais, p. 114 <http://scielo.oces.metes.pt/pdf/ri/n26/n26a10.pdf>

Rodrigues, T.; Xavier, A.I. "Reconceitualizar a Segurança e a defesa Nacional: O futuro e a importância do Fator Demográfico" in *Revista de Ciências Militares*, 2013, p. 53-56, http://iesm.pt/Cisdi/revista_1_Artigo_2.pdf

Save the Children, *The Boat is Safe and Other Lies. Why Syrian Families are Risking Everything to Reach Europe*, Roma, 2014, https://assets.savethechildren.ch/downloads/the_boat_is_safe_and_other_lies.pdf

"Sudan : Conflict Profile", <http://insightsonconflict.org/conflicts/sudan/conflict-profile/>

"Sudan Country Profile – Overview", BBC News, <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-14094995>

Sunderland, J. (ed.) "The Mediterranean Migration Crisis: Why People Flee, What the EU should do?", <https://hrw.org/report/2015/06/19/mediterranean-migration-crisis/why-people-flee-what-eu-should-do>

Tryandafyllidou, A. - Migrant Smuggling - Novel Insights and Implications for Migration Control Policies, <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0002716217752330?journalCode=anna>

Townsend, J.; Oomen, C. - Before the Boat - Understanding Migrant Journey. EU Asylum: Towards 2020 Project, Migration Policy Institute, Europa, <https://www.migrationpolicy.org/research/boat-understanding-migrant-journey>

Rodrigues, T., Dinâmicas migratórias e riscos de segurança em Portugal Lisboa: Instituto de Defesa Nacional, 2010, http://www.idn.gov.pt/publicacoes/cadernos/idncaderno_2.pdf

Sutherland,P.” Saving Our Drowning Humanity”, Project Syndicate,2016, <https://www.project-syndicate.org/commentary/eu-refugee-crisis-mediterranean-deaths-by-peter-sutherland-2016-06> ”The Gambia Country profile-Overview”, BBC News, 15 ianuarie 2015, <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13376517>,

